

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Kundgörelser.

Den 1 nästkommande September blir på offentlig Auction försaldt et parti Stål- och hvalsfiskerian på tunnor, och et liter dito insaltade Stål-Fin, för Grönländska Compagniets räkning.

Den 25 dennes tänker man, uti afledne Capitainen von Schotings hus, beläget i Masthugget, genom offentlig auction försälja allahanda wakra och wäl-conditionerade husgeräds-saker af silfwer, ten, koppar, messing och järn, utom säng- och lin-fläder, porcellaine, speglar, bord och stolar, jämte något rosen- och ebenholz, och hwad mera, som före auctionen kan beses.

Om något salt isfrån Cadix åstundas, kan där om underrättelse fås hos Herr Joh. Hinr. Slich, samt om priset accorderas.

Hos Herr Joh. Fred. Sponseker finnes til salu, et ankartåg, 60 til 70 samnar långt, och 18 tum tjockt, ej mycket brukat; äfwen 30 samnar bej-rep, 53 samnar pert-lina, 2 stycken stora pardoner med 4 blåckar, 6 stycken stängewantar med jungfru uti: samt et parti stort och godt Ängelskt korn, och et dito stor Ängelskt hafre, utom en sort Ålgårds årtor, och finaste hwetemjöl i större och mindre fastager.

Hos Herr Swen J. Swenson är til köps i flaskor torr malen senap: samma kan också uti mindre partier tillagad, efter hwar ens behag, i styfwerals.

De som åstunda koppor, eller et mindre oundt, och wilja til den ändan låta sina barn ympas på Frimurare-barnhuset, täckas inom den 10 September anmäla sig hos Herr C. D. Engelhardt, i des hus wid stora Hamnegatan.

Göteborgska

Magasinet.

Lördagen, den 29 Augusti 1761.

Fortsättning af en Maji-Dag.

12.

Fra Havet var et Teppe lagt,
Hvor Grunden grönt i grönt Stafferet
Med guult, och rödt, och blaåt Stafferet
Fremwiste Arets Morgon-Dragt,
Nyfödde Planter titted' op,
Ved Solens Kraft til lys opwakte,
Med grönnne Kroner paa sin Top
Til Tidne om det Haab de bragte.

13.

Hist laae et Bierg, hvis svære Krop
En prægtig Skue-Plads bestemde,
Dets Rod sig i Afgrunden gientte,
Og Toppen steg mod Skyen op,
Det som en særskildt Verden laae
Af Jord och Marmor sammencættet,
Man hist och her en Grotte saae,
Hvor Solen havde Sneen smeltet.

M m

Den

14.

Den ranke Gran paa Biergets Top,
 Sin pyramide Form opreiste,
 Og med den smale Spidse kneiste
 Høitidelig mod Himlen op,
 Dens Dull och Rød af Balsam fuld
 Sig havde her saa stærkt forstandset,
 At den sin Kamp mod Frost och Kuld
 Forlod, med Sener-Legn omfrandsset.

15. *En krummet Slange-formig Dal,*

En krummet Slange-formig Dal,
 Medsenket laae ved Biergets Fodder,
 Hvor tusind nye udsprungne Rødder
 Afbildede en Blomster-Sal;
 I denne surrede en Væk
 Igjennem en Allee af Vile,
 Hvis Vand, nu Jfens Baand var væk,
 Knap kunde nok, for Glæde, ille.

16.

Her sværmede en Fugle-Hår
 Af fisker, Boasinker, Svaler,
 Måal-Troster, Norges Nattergaler,
 Som fløj forlibte her og der:
 Hver med sin Tone stemmed i;
 Og Dviddren, Fløiten, Piben, Loffen,
 Klara, med foreenet Melodie,
 Som prægtigt Chor blanded heele Flokken

17.

De midt i yndig Harmonie
 Hinanden kyste, caresserte,
 Og under Kyffe intonerte:
 See hvor vi elsker vi, vi, vi *!
 Hver havde gjort sit Val i sær;
 En Han var for sin Hun allene,
 Skjønt de med Løb omhængte Grene
 Var fælles Seng for een og hver.

18.

„lykkelig, ja lykkelig Stof!
 „Som ingen selvgiort Sorg skal trykke,
 „Men som i Elskov gjør din Lykke,
 „Fordi Naturen er dig nok;
 „Du vælger den du elste skal,
 „Og elstes just fordi du vælger,
 „Naar kunstlet Bidd blant os tidt sælger
 „Den Skatt som vindes kun ved Val.“

19.

Saa tænkte jeg om disse Smaa,
 Som med sin Elskov Baaren smykket:
 Men blev til nye Forundring rykket,
 Ved det jeg just en Lærke saae,
 Som nu i det hun flaggret op,
 Sit søde Dirlilili trilled' *
 Og over Keedets skjulte Kopp
 Med Elskovs-tændte Vinger spilled'.

M m 2

Her

* Mån en Virgilius batre efterapat naturen?

20.

Her flöd i dette Øyeblik,
 En Tone-Ström i Luft och Dre,
 Saa alt hvad Sielen kunde röre,
 Jeg her i denne Solo fik.
 Ja runde omkring blev tyst og taust,
 Da denne Virtuos iftemmet,
 Fornuftten hørte selv forbaust,
 Slig Zitter-Klang fra en Spålemmet.

21.

Hvor den med en saa let Umag,
 Sin Tunge dreyed', trykte, hæved',
 Og med det smale Luftrør hæved',
 Saa Dret dirred' Slag i Slag,
 Dens kunstig blandet Melodie,
 Nu Tonen løfted' op, nu synted',
 Och i en nydig Symphonie
 Nu flöitede, nu loe, nu klynted'.

22.

Al Kunst og Færdighed forswandt,
 Saa snart jeg hørte denne lille,
 Ja hvilket Mester torde spille
 Mod denne södde Musicant?
 „O lille söde Flöitenist!
 „Hvo gav dig disse Egenstaber?“
 Saa raabte jeg mod Bierget hist:
 Og Echo svarede: - En Skaber*!

* Mån icke samma höabot i tankar lyser här, som i de
 bekanta ställen hos Corneille, och flere?

An-

Anmärkingar öfver en Skrift, hvil-
 ken leder grunden til all Werel cours
 ifrån de ädlare metaller*.

Almänheten är Herr Författaren mycket förbun-
 den för des lärda afhandling om metallernas vär-
 de sig emellan; men fölghen, som därpå drages in
 på Werel-coursen, faller mig snarare besynnerlig,
 än begripelig före. Systemet är korteligen detta:
 At man wid coursen har allenast afsiende
 på det fina i silfver-penningarne, hwilket
 alltid anses, som en wata, efter wigten af
 kärnan. Inman jag bestriber denna thesis, hål-
 ler jag för nödigt, at närmare utstaka wårt almän-
 na begrep om Werel-cours: en skyldighet, som li-
 kaledes ålegat Herr Författaren, och alle som di-
 sputerat i detta ämne.

Werel-cours är intet annat, än en penninge-
 handel**; och selswa namnet gifwer wid handen,
 at han måste vara föränderlig. Men samma
 kännemärke tilkommer all handel, hwilket pris-
 couranterne witna. Werel-coursen är en penninge-
 handel, som kommer--hwarutas? Här stå wi: det
 är just här om man disputerar. Säger jag, han
 är en penninge-handel, som rättar sig efter leca,
 på den samme werkande, omständigheter; så är
 M m 3 saken

* Dessa äro insände från en Herre på landet, och up-
 tagne i kortet.

** Eller et Penninge-byte, som förhåller sig efter om-
 ständigheter.

saken lika otydelig: man måste säga, hvilka de äro. Korteligen, at gifwa en så kallad definitio genetica på Wexel-coursen, det är at slita alla tråtor; och ho kan görat? Nog til en början, at cours är en penninge-handel.

Därjämte wet man, at han stiger och faller, jämwäl i de länder, där inga andra, än de finaste, myntsorter gifwas. Detta kan ingen neka, utan at förråda största ofunnighet. Men hwad följer häraf, om icke det, at man måste i samma länder gifwa et större stycke finaste mynt, i ställe för et mindre, som icke är bättre; eller ock taga en mindre portion för en större af samma godhet? Det sednare hände Sverige från 1720 til 1734, under hwilken tid wi wore twungne, at taga et mindre parti silfwer för et större, som ej war sämre. Det halp ingalunda, at hålla silfret, eller de ädle metaller, för grunden til all Wexel-cours; ej heller at ropa på obilligheten, då man ej fick öfwer 1 mark af finaste silfwer för 1 och en sjerdedels eller 1 och en half af lika *. Och således wisar försarenheten, at de äblaste metaller icke altid äro grunden til någon, mindre til all Wexel-cours. I annat fall hölle han sig fast och stadig, som et berg; och bure med största orimelighet namn af cours, eller något löpande. Om Wexlar i sådan handelse skulle nyttjas, behöfde man allenast utsätta taxor på fragt och

* Underliat, at sigringen skedd i sådan mån, då de alrabästa mynt-sorter waret hos oss gångbara. Om så skedd, har dumheten kanske gjort, at remittenter ej helre skickat ut redbare penningar; ty fragt och försäkran fodrar ej 25 til 50 procent.

och försäkring af de ädlare metaller, alla länder emellan. Ty summan reglerade sig sielf, efter det fina i silfwer-penningarne, hilst ingen kan trugas, at emottaga dem, utan at förut få göra sig om deras godhet för såkrad, som Författaren sielf yrkar sig.

Den andra nya meningen, som samme Auctor widtaget, rörer vår egen förwirring i coursen; et Wexel-ryttereri, hwaremot intet dylikt i alla werldens historier swarar: och detta wil han hänleda från en sann, eller inbillad, mängd af våre Banco-sedlar hos utlänningen; hwarigenom de sednare kommet at taxeras efter främmandes behag, och således sådt en dubbel stämpel; nämligen en hemma, och en hos utländningen. Men först är oberwist, at våre grannar innehafwa många tunnor guld i Banco-sedlar; och för det andra kunde ju wi mäta dem med samma mått igen, när sedlarne präsenteras, om de taxerat dem efter behag *. Och säge mig någon, huru sker den taxeringen? Måste icke utlänningar antingen köpa hos oss ansenliga partier för Banco-sedlar? eller handle wi wexlar

M m 4

af

* Härwid får jag påminna, at utlänningen kan taxera våre sedlar; men wi måste taga dem tillbaka, såsom gångbare, utan prut. Om et mynt hwarfen är gångbart, eller har något inre värde, så kan det utan twiswel taxeras. Men som Banco-sedlar äro gångbare hos oss, och betyda något; så får utlänningen altid någon, som tar emot dem för hwad de gälla. Dech winner han intet därwid: ty deras värde blifwer därefter hemma. Om han sådt en sedel på 9 Dal. år 1755, och skickar sig nu wid honom; så förlorar han nästan hälften.

af dem för sedlar? Författaren kan ej vara så ofunnig i Swenska handels-affärer, at han håller någotdera för en betydande artikel.

Men kan hända Herr Auctor med utlåningen förstår des Commissionärer här i landet: ty när desse hafwa tunnor guld i Banco-sedlar, så har ju utlåningen dem. Jag svarar: de woro så dumme, som ogudagtige, om de låto förleda sig, at så tarera sine dyrt erhåne sedlar, och därmed resa coursen, fölgagteligen stegra järnprisen för sig selfwe. Således rimmar det sig ej, at utlåningen gör Werel-coursen odrägelig, genom ofwannämde tarering.

En annan orsak drar jag ur Författarens egna ord i samma skrift. Han jäger på et ställe: **at så länge Weclar med plåtar betalles, märktes ingen stegring.** Om samma orsak har alltid samma werkan, så följer utan gensägelse, at samma förråd på plåtar i vår tid skulle wisseligen förekomma alla stegringar på weclar. Däremot låter bristen vara rätta orsaken til den hela **Rislet tryckande, och hwar medlem förderfwande, höge coursen, som kan gå så långt, at all rörelse sluteligen affdnar*.** Författaren ser utantwifwel förhållelsen af alla myntslag, äfwen så wäl som metallernas: wore således wäl, om han underrättade almänheten därom, åtminstone om våra egna myntsorter; hwarwid det slaget

* Högloff. Secreta utskottets egna ord i des Extracto Protocolli af den 2 Martii, rörande det utlånsta lånet.

slaget, som wære Banco-sedlar repräsentera, kan lika så litet undfalla honom, som selfwa införsnigen. Så länge denna stjer på närwarande wis, synes omögeligt, at så coursen såld under 66 och två tredjedelar för 100: däremot faller han lätteligen til all pari, när det erhålles, som sedlarne betyda.

Sluteligen har jag bort erinra, at, ehuru jag ej Pyllar Vulcanus för den höge coursen, bör dock ingen med åtlöje affpisa dem, som tillfriskar de höga järnprisen wår öfwerlagade willerwälla. Den andra delen af Sagan om Mercurius och Vulcanus wisar berömligen, at coursen altid stiger förut någon tid, innan järn-contoïret i samma mån stegrat järnprisen. Om detta sednare ej stede, och coursen * likwäl stegar; hade Sverige förlorat hifseligen, det är hälften af waran, genom utlånste Commissionärer, som såde omsider hela järnhandlen i händer. Doch bör ej förgätas, at, före de utmärkte höga järnprisen, war coursen drägelig; hwarföre och misstanken ej bör helkas för orimelig; helst om förre delen af Sagan läses i sit sammanhang, och orsakerna mätas efter sin mistakade storlek. Det är lätt at taga werkan för orsaken, när twänne ting äro nästan ofstijagtiga.

Så när hade jag glömt at tacka Herr Författaren för den oönbärliga anmärkningen, at ej paper, utan de ädlare metaller, äro grunden til We-

M m 5

rel-

* Coursen kan ej länge wara hög, och järnprisen låga. Ty den som behöfwer weclar, kan ju köpa järn, om Werel-säljaren är odillig, men Bruks-Patronen billig: och på det sättet stiger altid järnpriset.

rel-cours. Efter mina begrep, håller det sednare ej alltid stånd; och det förra behöfwer aldrig om-
talas, då frågan är om grunden til cours: annan
sak, då man efterspanar orsaken til et onaturligen
stegrad Werel-rytteri.

Swad Rytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Götheborgske Werelcoursen.

Onsdagen, den 26 Augusti.

London	-	-	70 $\frac{1}{4}$	-	-	Dal. R:mt.
Amsterdam	-	-	67 $\frac{1}{4}$	-	-	M: f R:mt.
Hamburg	-	-	71 $\frac{1}{2}$	-	-	M: f R:mt.

Den 27 dennes återkommo 2 af våra Ostindi-
ska Skepp ifrån Canton, nämligen Prins Carl och
Sophia Albertina, förde af Herrar Capitainerne
Kunsten och Chapman. Af besättningen på det
förra saknas 24 Man, och på det sednare 6, hvar-
ibland är förste Styremannen, Herr J. Andersson.

Ankomne äro Skepparne Ulric Lurjes ifrån
Hamburg, och Marten Kettelhoed ifrån Amster-
dam med tunneband, John Mackleud ifrån Island
of Coal, Thom. Frang ifrån Hamburg med bar-
last, Nölof Elders ifrån Hamburg, och Lars Stenck
ifrån

ifrån Borrowsternes med mursten, Georg Hogg
ifrån Berwik, James Kay ifrån Iewen och John
Murison ifrån Crail med spannemål, Hans H.
Lundh ifrån Christiansund med fiske-waror, jämte
Christopher Hasselman ifrån Hamburg, med bar-
last och tunneband.

Utgångne äro Skepparne Måns Petterson til
Hamburg, Anders Norberg och Jöns Holst til
London, så ock Peter Wegener til Dublin med järn:
åfwen Anders Andersson, och Joh. Wallberg til
Stockholm, Thalenus Christman til Sundealand,
och Anders Claase til Air med järn och bräder.

Zelfingör. Den 18 Augusti afgingo Skep-
parne Jochim Satow ifrån Wismar til Bergen
med korn. Den 19. Johan Setterbom ifrån Gö-
theborg til Åhus med barlast, Peter Hansen Ebbe
ifrån Götheborg til Calmar med sill, Alexander
Wikström ifrån Carlshamn til Götheborg med tun-
nor. Den 20. Nelle Feddes ifrån Amsterdam til
Stockholm med styckgods, och Arwed Råberg ifrån
Götheborg til Wybeck med fisk. Den 22. Jacob
Brandt ifrån Marstrand til Stockholm med sill,
Peter Petersson ifrån Götheborg til Gorthland med
barlast. Den 23. Christopher Wallis ifrån Am-
sterdam til Stralsund med styckgods, Jonas Ches-
mer ifrån Carlshamn til Amsterdam med åffa,
Anders Chesmer ifrån Carlshamn til Götheborg med
tunnor, Jacob Horn ifrån Stockholm til Amster-
dam med tjära.

Små Kyrko-tidningar.

I Swenska Församlingen äro ifrån den 20 till den 29 dennes födde 8 Gosse- och 3 Flickobarn: Döde Borgaren Lud. Wennerberg af feber, Enkan Catharina Apelgren af dero, och 1 Gossebarn af slag.

I Tyska Församlingen döde 2 barn.

I Kronhus-Församlingen föde 1 barn: Wigde Soldaten Nils Swanberg och Karin Adamsdotter: Död 1 Handlangare af feber.

Söndagen den 27 dennes.

På hafwets wida rymd ej röddes minsta fjäder,
Här blåste ingen wind, här tystna alla wäder,

Det syntes sällamt nog.

Om rätta skal härtil jag Wäder-Kongen sporde,
Som på min fråga bäst och färdigt swara borde,
Men Falken teg och log.

Doch när jag länge bedt, omsider han mig swara:
I luften plägar jag wäl ensam Herre wara,
På Jorden Venus rår.

Det är min ömma pligt, at wörda en Gudinna;
Du lär wäl då helt lätt och utan gissning finna,
Hwi nu ej blåsa får.

Men om och detta syns twåtydigt för dig låta,
Så wil tilfullo jag uplösa denna gåta;
Nu därför hör och märk.

Med all min styrka jag en swaghet måste röja;
Ty i et ögnablet wäl tusend hjertan böja,
Det är blott hannes werk.

Hon

Hon tog mig oförtänt ej längesedan fången,
Det öde tror jag knapt här nedre händer mången;
Des ord war nu min lag.

Hör, Kol, sade hon, du som i wädret swingar,
Om du skal blifwa lös, jag först af dig betingar
En Wästanwind i dag.

Jag måste säga ja, jag måste äfwen swära,
Dch än hwad mera är, jag gaf i pant min ära,

Jag Fullt innan kort

En ljustig wästan hit til landet låta fusa,
At böljan lindrigt dref och strömmen lagom brusa;
Dch härmied flög jag bort.

Mit löfte upfylt bles, fast än hon wille dölja
Den werkan, som utaf min lydnad borde följa;

I alt war jag helt blind,

Tills nu, då jag får se, från Cantons rika länder,
Två segel hafva hit til Gøttheborgssta stränder,
Helt stinna af min wind.

Jag hör de kalla sig en Prins och en Prinsessa,
Dch efter Himlen self, jag wet, bestyddar dessa,
Af hwilka de fått namn;

Så synes Venus ej just welat mig bedraga;
Jag yfs at jag så wäl har kunnat dem ledsaga
I snar och önskelig hamm.

Men doch härjämte jag mig tycker kunna finna,
At Venus kanske sig har låtet öfwerwinna
Af någons ömma bön.

Hon

Hon plågar stundom sjelf med kärlek kunna leka:
Hur skulle hon wäl då tyransktligt något neka
En far ibland sit kön.

Jag torde gissa rätt: just nu en kärleks-låga,
Som länge Steppen följt i hafwets salta wåga,
Af Venus skal bli lönt.

Hon som plår kärleks-spel af ägta slaget gilla,
Har at et pröfwat hopp och långtan kunna stilla,
Båd dygd och långtan frönt.

Hon länge waret brydd, at alt i ordning laga,
Och ur min starka hand wet hon en wind at taga,
Nu må jag wara flat.

I håpenhet jag gjort et lugn på hafwets nytta,
Jag skal det i en blink i stormars ras förbyta,
Til prof af billigt hat.

Jag swår wid mina Fott och alla wäder-ilar,
Wid blixt och torndöns knall, ja wid Cupidos pilar,
At Venus ångrat får.

Min magt och mit beslut skal där af tydligt kännas,
At ifrån China hit sku inga segel spännas,
Af wästan wind i år.

Öconomista Småsaker.

Zuru står til med Swenska åkerbruket?
När man låser wåre hushållares stora förslag, och
styrkande historier om ymnig åring; upstiga nöd-
wändig

wändig högre tankar hos oss om wårt åkerbruk,
ån almånna tilståndet, och Sveriges ringa förråd
på spannemål, medgifwer. Skulle wäl någon in-
billa sig, at Sverige swårigen råknar öfwer tredje
fornet, ej heller öfwer 30 tunnors utlåde på hwart
helt hemman öfwerhuswud? Samma Dike tåler
föga öfwer 2 millioner Jwånare, större och små-
re; som jag ärligen af synnerlig frifostighet, wil
bestå 3 tunnor hwardera, med förbehåll, at detta
förslår ej mindre til bröd, dricka och brännewin,
ån til flera behof. Men efter denna rancon, be-
höfwer wårt almånna föga mer, ån 6 millioner
tunnor spannemål, det är 60 på mantalet, sedan
utlådet är afdraget. Skulle någon inwända, at
folkhopen är större; så swaras tilbaka, at så myc-
ken spannemål införskrifwes wäl utifrån, som swa-
rar mot et par hundra tusendes underhåll; och så
wida tyckes min sats hafwa sin riktighet.

Är det icke uselt, at åkerbruket står ännu på så
swaga fötter? Och at hela landet förtjenar med sin
fornämsta nåring intet mer, ån det samma förtä-
rer? Ty det är landet, som utgör mängden: folket
i städerna, det är knapt ottondelen, föder utlänning-
gen, til större delen.

Rundgörelser.

Röpinge låteri, bestående af et helt hemman,
hwartil höra 6 torp-ställen, och et sjerdedels hem-
man, beläget tät wid Götha-ålf, nedan om Troll-
hättan,

hättan, kommer i Kongåls den 11 i nästkommande månad på offentlig Auction at förläjas, som härmed kundgöres. Säteriet äger 30 tunnor utsäde i bästa jordmån, 350 last ång, utom 1000 timmer- och annan löstfog, fiske i Götha-ålf, och den behageligaste utsigt. Härligaste ställe till en upstående qvarn är sammastådes till finmandes.

En Rickelig Person, som tillika är Prest, åstundar condition här i staden; och kan med beqväm- lighet förvärra bägge syssorna. Närmare besked lemnas mundteligen.

Et parti godt och klart horn- eller draglim, uti större och mindre wigt, är till köps, hwarom under- rättelse säs, där Magasinet tryckes.

Några saltbodas kunna mot hyra bekommas: underrättelse säs hos Handelsmannen, Herr And. Barthengren.

Som Herr Capitain Ekebergs hus i masthug- get är ännu oförsälde; altså kan ny underrättelse om priser erhållas uti huset.

Uti Tengjutaren Törngrens hus, på Kors- och Walgatan beläget, kan en sal, jämte tvåanne kam- rar hyras, och oförtöfwat tillräddas.

Likaledes et par tapeßerade rum med wedbo, wid westra hamnen; hwarom mundteligen.

Några Exemplar af Götheb. Magasinet, andra och tredje årgången, kunna ännu, hos utgifswaren erhållas. Priset är bekant.

Götheborgska Magasinet.

Lördagen, den 5 September 1761.

Tankar om Torfmossar och oländig mark.

Vi lefwe i en tid, då Fogarne så märkeligen af- taget, at behöfwet öfwerstjuter tilgången. Timber och bränste förtäres ärligen i större mån; och oräkneliga hinder ligga i vägen, at så Fogar och marker delte: mindre kunna Fogsplanteringar påtänkas, så länge därtill tjeliga tracter ej fredas för trampning och bet af boskap. Påföljden af denna hushållning är ej obegripelig: wi känne re- dan brist uppå bränste och bygnings-ämne, at för- tiga flera swårigheter.

Till at förekomma en så märkelig olågenhet, har en del, efter Holländarnes exempel, gripet an med bräntorf, at därigenom spara Fogarne. Men här möter en ny swårighet, så wida torfmossar sällan uptagas utaf dem, som äga kundskap och förmåga, at rätt hushålla. Det alrawigtigaste hindret mö- ter likwäl en hushållare wid Domstolen. Ty ehuru